

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2016թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

«Քեյ-Փի-Էն-Տի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի («Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների Խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍ օրենսգրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր կարծիքի հիմք հանդիսանալու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք մեր մասնագիտական կարծիքով, առավել էական նշանակություն ունեն հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի համար: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակներում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկում	
Ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 14-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարցեր	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին մեր աուդիտի ընթացքում
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ակտիվների ավելի քան 76%-ը և ճանաչվում են առանց հաշվի առնելու արժեզրկման գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ:</p> <p>Արժեզրկման գծով պահուստի առանձին հիմունքով գնահատման համար դեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, որոշելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշ, ինչպես նաև կատարել ենթադրություններ վարկառուների ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի վերաբերյալ:</p> <p>Հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստը վերաբերում է անհատներին տրված գրավով չապահովված վարկերին և այլ վարկերի գծով կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասին:</p> <p>Այս հարցը հանդիսանում է աուդիտի առանցքային հարց՝ պայմանավորված հաճախորդներին տրված վարկերի գումարի էական մեծությամբ և արժեզրկման պահուստի գնահատման հետ կապված անորոշությամբ:</p>	<p>Այս ոլորտում իրականացված մեր ընթացակարգերը ներառել են հետևյալը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - գնահատվել և ստուգվել են ժամկետանց օրերի համակարգի հաշվարկի և արժեզրկված վարկերի բացահայտման նկատմամբ գործող վերահսկողության մեխանիզմների կառուցվածքը և գործառնական արդյունավետությունը, - անհատապես նշանակալի ոչ արժեզրկված վարկերի ընտրանքի համար գնահատվել է արժեզրկման գծով պահուստի խելամիտ լինելը, - որպես արժեզրկված դասակարգված անհատապես նշանակալի վարկերի ընտրանքի համար գնահատվել են վերականգնման ենթակա դրամական միջոցների գումարը և ժամկետները, այդ թվում՝ գրավի իրացման արժեքը՝ համեմատություն կատարելով հասանելի շուկայական տվյալների հետ, - անհատներին տրված վարկերի համար գնահատվել են արժեզրկման գծով պահուստի հավաքական հիմունքով հաշվարկի համար կիրառված հետևյալ առանցքային ենթադրությունները. <ul style="list-style-type: none"> - ստուգվել է հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստի գնահատման մոդելների մուտքագրված առանցքային տվյալների ճշգրտությունը, - գնահատվել է արժեզրկման հաշվարկի մեթոդաբանության տեղին լինելը, - գնահատվել է, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի են արտացոլում Բանկի ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ ճշգրիտ ներկայացված չլինել:

Այլ նշում

Բանկի 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որի 2016թ. մարտի 11-ի եզրակացությունում արտահայտվել է չձևափոխված կարծիք նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Բանկը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Ղեկավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվառման գործընթացի վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճանն է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումներ՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված,

ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական բերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել գաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, այլ ոչ Բանկի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիքի արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որոնք կարող են լուրջ կասկածներ հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք կտեղեկացնենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց նաև ներկայացնում ենք հայտարարությունն առ այն, որ մենք հետևում ենք էթիկայի համապատասխան պահանջներին և տեղեկացնում ենք նրանց այն բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք խելամիտ կերպով կարող են համարվել որպես մեր անկախության վրա ազդեցություն ունեցող և, կիրառելի լինելու դեպքում, պաշտպանություն ապահովող համապատասխան միջոցների մասին:

«Ամելիք Բանկ» ՓԲԸ

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
Էջ 5

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար և, այդ իսկ պատճառով, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կանոնակարգով չի թույլատրվում հարցի հանրային բացահայտում, կամ երբ հազվադեպ դեպքերում մենք որոշում ենք, որ հարցը չպետք է ներկայացվի մեր եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման բացասական հետևանքներն, ըստ ողջամիտ ակնկալիքների, կարող են գերակշռել ներկայացման հետ կապված հանրային հետաքրքրվածության առավելությունները:

Մեր անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

KPMG

«Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
23 ապրիլի 2017թ.

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	13,209,550	10,385,085
Տոկոսային ծախս	4	(8,840,711)	(6,165,524)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		4,368,839	4,219,561
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		593,583	743,874
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(227,589)	(249,934)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		365,994	493,940
Չուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից		36,454	-
Չուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից		256,737	345,193
Չուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից		226,031	-
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	5	1,117,008	791,052
Գործառնական եկամուտ		6,371,063	5,849,746
Չուտ կորուստ արժեզրկումից	6	(1,222,281)	(1,639,125)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(2,046,670)	(2,234,240)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	7	(1,631,711)	(1,588,042)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		1,470,401	388,339
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(353,726)	(173,132)
Շահույթ տարվա համար		1,116,675	215,207
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		2,009,100	16,096
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(180,825)	-
Այլ համապարփակ եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		1,828,275	16,096
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		2,944,950	231,303

8-ից 74-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2017թ. ապրիլի 28-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից

Ներսես Կարամանուկյան
 Վարչության նախագահ

Նաիրա Գրիգորյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթց.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	30,061,489	14,309,284
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Բանկի կողմից պահվող	10	77,106	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	11	18,313,773	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ		547,876	606,340
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	12	7,722,510	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14	217,036,997	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ			
- Բանկի կողմից պահվող	13	353,392	3,691,293
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	13	-	384,953
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		30,444	112,021
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15	4,824,406	4,996,892
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	8	-	202,773
Այլ ակտիվներ	16	3,485,291	5,607,681
		282,453,284	90,768,051
ԸՆԴՊԱՄՆՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	10	61,386	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	17	66,713,188	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19	167,523,458	53,060,765
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	2,428,223	-
Այլ փոխառություններ	20	3,262,564	4,033,110
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	8	604,942	-
Այլ պարտավորություններ	21	737,696	355,538
		241,331,457	74,397,123
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	33,971,850	13,696,300
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	3,483,700
Շենքերի վերագնահատումից աճ		156,499	156,499
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		1,925,441	97,166
Զբաղիված շահույթ/(կուտակված վնաս)		53,938	(1,062,737)
		41,121,827	16,370,928
ԸՆԴՊԱՄՆՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		41,121,827	16,370,928
ԸՆԴՊԱՄՆՆԸ ԱՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		282,453,284	90,768,051

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	12,485,353	9,602,262
Վճարված տոկոսներ	(7,139,046)	(5,917,675)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	593,583	743,874
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(227,589)	(249,934)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	20,734	-
Չուտ մուտքեր արտարժույթային գործառնությունների գծով	430,045	263,000
Այլ ստացված եկամուտ	802,210	798,095
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(3,176,574)	(3,452,286)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(7,718,919)	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	58,405	1,493,362
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(157,539,942)	(3,455,233)
Այլ ակտիվներ	5,185,180	(557,073)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	49,178,502	1,892,962
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(300,000)	(1,630,000)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	111,453,079	3,908,342
Այլ պարտավորություններ	(5,596)	(26,289)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	4,099,425	3,413,407
Վճարված շահութահարկ	(16,503)	(9,939)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	4,082,922	3,403,468
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	(1,443,088)	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վաճառք և մարում	6,866,970	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների ձեռքբերում	(19,943,793)	(1,752,992)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների մարում	2,596,284	86,243
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(172,140)	(230,395)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(12,095,767)	(1,897,144)
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	2,418,311	-
Այլ փոխառությունների ստացում	1,792,112	386,143
Այլ փոխառությունների մարում	(2,501,791)	(1,586,048)
Մուտքեր բաժնետոմսերի թողարկումից	21,805,949	-
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական միջոցների հոսքեր	23,514,581	(1,199,905)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	15,501,736	306,419
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	250,469	(50,830)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	14,309,284	14,053,695
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	9 30,061,489	14,309,284

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրակ. կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Օենքերի վերագնա- հատումից ած	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատմ. պահուստ	Չբաշխված շահույթ/ (կուտակված վնաս)	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	11,816,300	3,483,700	156,499	81,070	(1,277,944)	14,259,625
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	215,207	215,207
Այլ համապարփակ եկամուտ						
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	16,096	-	16,096
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	16,096	-	16,096
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	16,096	215,207	231,303
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում						
Թողարկված բաժնետոմսեր	1,880,000	-	-	-	-	1,880,000
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	1,880,000	-	-	-	-	1,880,000
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	13,696,300	3,483,700	156,499	97,166	(1,062,737)	16,370,928
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	13,696,300	3,483,700	156,499	97,166	(1,062,737)	16,370,928
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,116,675	1,116,675
Այլ համապարփակ եկամուտ						
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	2,009,100	-	2,009,100
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(180,825)	-	(180,825)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,828,275	-	1,828,275
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	1,828,275	1,116,675	2,944,950
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում						
Թողարկված բաժնետոմսեր	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	33,971,850	5,014,099	156,499	1,925,441	53,938	41,121,827

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ըմբերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկն ունի 13 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%) (31 դեկտեմբերի 2015թ.՝ Creditbank SAL (100%)): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 28-ում:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Վարդան Դիլանյանը (2015թ-ին՝ Թարեք Ջ. Խալիֆե):

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության դեկլարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկլարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՄ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Էական անորոշ գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- վարկերի արժեզրկման գնահատում – ծանոթագրություն 14,
- ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – ծանոթագրություն 29,
- շենքերի վերագնահատում – ծանոթագրություն 15:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արտարժույթային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ) և բարձր իրացվելիությամբ ֆինանսական ակտիվները, որոնց սկզբնական մարման ժամկետը կազմում է մինչև երեք ամիս, որոնք ենթարկվում են իրական արժեքի փոփոխման ոչ էական ռիսկի ու օգտագործվում են Բանկի կողմից կարճաժամկետ պարտավորվածությունների կառավարման համար: ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ստացվելիք դիրքում գտնվող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ վճարվելիք դիրքում գտնվող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվադեպ հանգամանքներում: Հազվադեպ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարումնակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնք Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցներու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքը կտրուտը: Հավելվածարները և գեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենարարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին մասն հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում մասնատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզմնան և հակադարձ հետզմնան պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզմնան պայմանագրերով («ռեյո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետզմնան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզմնան գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզմնան պայմանագրերով («հակադարձ ռեյո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետզմնան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետզմնան պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, թանկարժեք մետաղների, բորսաներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակշեռքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր	50 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ	10 տարի
- տնտեսական գույք	10 տարի

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

(զ) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկառության դեպքում, Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթերում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(ի) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը

որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք: Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեքի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեքի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(ե) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է,

պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման միջև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ը) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորություններն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխավորության սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես անանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(թ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ժ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկի գծով համապատասխան օգուտը կարող է իրացվել:

(ի) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(լ) Համադրելի տեղեկատվություն

Համադրելի տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է հաշվետու տարվա ներկայացման հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

2016թ. ընթացքում Բանկը փոփոխություն է կատարել իր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության ներկայացման համար անուղղակի մեթոդի փոխարեն ուղղակի մեթոդն օգտագործելու համար: Դեկավարությունը գտնում է, որ ուղղակի մեթոդի կիրառումը թույլ է տալիս տրամադրել առավել տեղին տեղեկատվություն:

Բացի այդ, 2015թ. 1,880,000 հազար դրամ գումարով ստորադաս փոխառության գծով վճարումները և բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքերը ներկայացվել են առանձին՝ 2015թ. ֆինանսական հաշվետվությունների դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում, սակայն չեն ներկայացվել այս ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ 2015թ. ընթացքում բաժնետիրական կապիտալի աճը կատարվել է ստորադաս փոխառության սեփական կապիտալի փոխարկմամբ:

(Դ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից ստորև ներկայացվածները, հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- 2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտի գործող ուղեցույցները և ներառում է պահանջներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման, ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման և հեջի հաշվառման հետ կապված:

Դասակարգում և չափում

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դասեր. ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ: ՖՀՄՍ 9-ով առաջադրվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը հիմնված է այն բիզնես մոդելի, որի շրջանակներում կառավարվում է ֆինանսական ակտիվը, և այդ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրի վրա: Ստանդարտում չեն կիրառվում ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահվող, փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դասերը: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ այն պայմանագրերում, որոնց հիմնական պայմանագրերը հանդիսանում են ակտիվ այս ստանդարտի շրջանակներում, պարունակվող ածանցյալ գործիքները չեն առանձնացվում: Փոխարենը, ստանդարտի դասակարգման պահանջները կիրառվում են ամբողջությամբ վերցված հիբրիդային գործիքի նկատմամբ: Բաժնային ներդրումները չափվում են իրական արժեքով:

ՖՀՄՍ 9-ում հիմնականում պահպանված են ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման պահանջները:

Արժեզրկում

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված «կրած վնասի» մոդելը «սպասվող վնասի» մոդելով: Արժեզրկման նոր մոդելը կիրառելի է ամորտիզացված արժեքով չափվող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, վարաձակալության գծով ստացվելիք գումարների, որոշ վարկերի գծով պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի նկատմամբ: Ընդհանուր առմամբ նոր արժեզրկման մոդելով պահանջվում է ճանաչել սպասվող պարտքային վնասը շահույթում կամ վնասում բոլոր ակտիվների, նույնիսկ նոր ստեղծված կամ ձեռքբերված ակտիվների համար: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ արժեզրկումը չափվում է կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքների գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում (12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս), կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում, որոնք կարող են տեղի ունենալ ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում (ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս): Ֆինանսական ակտիվի գծով ճանաչվող սպասվող պարտքային վնասի սկզբնական գումարը հավասար է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային

վնասին (բացառությամբ որոշ առևտրական դերիտորական պարտքերի և վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների և պայմանագրային ակտիվների կամ ձեռքբերված կամ ստեղծած բարձր պարտքային ռիսկ ունեցող ֆինանսական ակտիվների): Եթե ֆինանսական գործիքի գծով պարտքային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, վնասի գծով պահուստը չափվում է գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար չափով:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ակտիվներ, ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտքային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, սակայն չի գրանցվել պարտավորությունների չկատարման դեպք, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ակտիվներ և ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտավորությունները չեն կատարվել կամ գրանցվել է այլ հանգամանքներով պայմանավորված պարտքային ռիսկի էական աճ, դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ակտիվներ:

Սպասվող պարտքային վնասի չափումը պետք է լինի ակնողմնակալ և հիմնված լինի հավանականության գործոնի վրա, պետք է արտացոլի փողի ժամանակային արժեքը և ներառի ողջամիտ ու հիմնավորված տեղեկատվություն նախկինում տեղի ունեցած դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ պարտքային վնասը ճանաչվում է ավելի վաղ, քան դա պահանջվում է ՀՀՄՍ 39-ով, որի արդյունքում մեծանում է շահույթի կամ վնասի փոփոխականությունը: Դա կարող է հանգեցնել նաև արժեզրկման գծով պահուստի աճին, քանի որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները կգնահատվեն առնվազն 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասի տեսանկյունից, և ֆինանսական ակտիվների խումբը, որի համար կիրառելի կլինի գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասը, հավանաբար ավելի մեծ կլինի այն խմբից, որի համար առկա կլինի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն՝ համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի:

Սպասվող պարտքային վնասի հաշվարկի համար հավանաբար կկիրառվի պարտավորությունների չկատարման հավանականություն x պարտավորությունների չկատարման արդյունքում առաջացող վնաս x պարտքի գումարը պարտավորությունների չկատարման պահին ($PD \times LGD \times EAD$) մոտեցումը (առնվազն որոշ պորտֆելների համար)՝ կախված ռիսկի տեսակից, ռիսկին ենթարկվածության փուլից՝ ըստ ՖՀՄՍ 9-ի դասակարգման, առանձին կամ հավաքական հիմունքով արժեզրկման գնահատումից և այլ գործոններից:

Նոր ստանդարտի կիրառումը

Դասակարգման, չափման և արժեզրկման գնահատման պահանջները որպես կանոն կիրառվում են հետընթաց (որոշակի բացառություններով)՝ ճշգրտելով չբաշխված շահույթի մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ և պահուստները ստանդարտի կիրառման ամսաթվի դրությամբ՝ առանց համադրելի տվյալները վերահաշվարկելու պահանջի:

ՖՀՄՍ 9-ը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Բանկը մտադիր չէ կիրառել ստանդարտը ժամանակից շուտ:

Բանկը դեռ չի սկսել գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և չի ձեռնարկել որևէ քայլ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառմանը նախապատրաստվելու ուղղությամբ: Համապատասխանաբար, հնարավոր չէ գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ներկայումս Բանկը մշակում է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ծրագիրը:

Չի ակնկալվում է, որ ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն էական ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Բացահայտման նախաձեռնություն (ՀՀՍՍ 7 «Դրամական միջոցների հոսքեր» ստանդարտի փոփոխություններ),
- Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում չիրացված վնասի գծով (ՀՀՍՍ 12 «Շահութահարկ» ստանդարտի փոփոխություններ) :

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11,689,989	10,016,082
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1,258,027	331,890
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	113,646	-
Այլ	147,888	37,113
	13,209,550	10,385,085
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,338,042	4,197,483
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,882,261	1,295,314
Այլ փոխառություններ	292,249	380,335
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	114,551	150,103
Այլ	213,608	142,289
	8,840,711	6,165,524
	4,368,839	4,219,561

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տոկոսային եկամտի կազմում ներառված է արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվեգրված 1,022,118 հազար դրամ ընդհանուր գումարը (2015թ-ին՝ 882,811 հազար դրամ):

5 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	895,937	700,382
Օգուտ/(վնաս) բռնագանձված ակտիվների վաճառքից	314,798	(7,043)
Ապահովագրության հատուցում	-	162,547
Այլ	(93,727)	(64,834)
	1,117,008	791,052

6 Չուտ կորուստ արժեզրկումից

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,539,011	1,478,417
Բռնագանձված ակտիվներ	(211,984)	135,691
Այլ ակտիվներ	(104,746)	25,017
	1,222,281	1,639,125

7 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	387,393	322,889
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	289,611	319,744
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	187,056	219,835
Անվտանգության ծառայություն	156,544	154,429
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	123,077	112,491
Մասնագիտական ծառայություններ	87,080	58,809
Ապահովագրություն	82,431	64,742
Կոմունալ ծախսեր	68,027	66,672
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	56,028	57,095
Գովազդ և շուկայավարում	55,245	91,738
Այլ	139,219	119,598
	1,631,711	1,588,042

8 Շահութահարկի գծով ծախս

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	-	33,206
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված ընթացիկ հարկի գծով ծախս	3,080	-
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	350,646	139,926
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	353,726	173,132

2016թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2015թ-ին՝ 20%):

Գործող հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2016թ. հազ. դրամ	%	2015թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	1,470,401		388,339	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	294,080	20.0	77,668	20.0
Զնվազեցվող ծախսեր	56,566	3.8	95,464	24.6
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված	3,080	0.2	-	-
	353,726	24.0	173,132	44.6

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ և ակտիվներ համապատասխանաբար 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Հարկային վնասը կարող է փոխանցվել հաջորդ տարի մինչև 2021թ.:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(21,734)	(2,892)	(457,069)	(481,695)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,435)	197	-	(1,238)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	189,950	(715,262)	-	(525,312)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(400)	(1,005)	-	(1,405)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(35,103)	16,477	-	(18,626)
Այլ ակտիվներ	38,302	(59,623)	-	(21,321)
Այլ պարտավորություններ	33,193	7,650	-	40,843
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	-	403,812	-	403,812
	202,773	(350,646)	(457,069)	(604,942)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(17,687)	-	(4,047)	(21,734)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(5,082)	3,647	-	(1,435)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	126,571	63,379	-	189,950
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(400)	-	-	(400)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(34,498)	(605)	-	(35,103)
Այլ ակտիվներ	28,258	10,044	-	38,302
Այլ պարտավորություններ	21,820	11,373	-	33,193
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	227,764	(227,764)	-	-
	346,746	(139,926)	(4,047)	202,773

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2016թ.			2015թ.		
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի զծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի զծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	2,511,375	(502,275)	2,009,100	20,143	(4,047)	16,096
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(226,031)	45,206	(180,825)	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	2,285,344	(457,069)	1,828,275	20,143	(4,047)	16,096

9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկրում	2,211,899	2,413,152
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,366,895	11,360,010
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	-	277,602
- ԲԲԲ+ վարկանիշով	33,659	122,253
- ԲԲ- -ից ԲԲ+ վարկանիշով	59,492	27,487
- Բ- -ից Բ+ վարկանիշով	171,560	22,105
- առանց վարկանիշի	217,205	86,675
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	481,916	536,122
Դրամական միջոցների համարժեքներ		
Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	3,000,779	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,061,489	14,309,284

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Վարկերի որակական ցուցանիշները բացահայտելիս՝ Բանկն օգտագործում է Fitch վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

10 Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	77,106	-
	77,106	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	61,386	-
	61,386	-

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական գործիքները:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

(ա) Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր

Ստորև բերվող աղյուսակում, հիմնական արտարժույթների կտրվածքով, ներկայացված են արտարժույթի սվոպ պայմանագրերի գումարները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեքը և մինչև մարումը մնացած ժամկետը: Ստորև ներկայացված արտարժույթով արտահայտված գումարները փոխարկվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքներով: Այս դեռևս չկատարված պայմանագրերի գծով չիրացված օգուտը և վնասը, կատարման ենթակա սակայն դեռևս չկատարված պայմանագրերի գծով ստացվելիք և վճարվելիք գումարների հետ մեկտեղ, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կազմում՝ ըստ կիրառելիության:

	Անվանական գումար		Միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեքներ	
	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
ԱՄՆ դոլարի առք ՀՀ դրամի վաճառք				
3-ից 6 ամիս	28,728,000	-	480.0	-
ԱՄՆ դոլարի վաճառքը ՀՀ դրամի առք				
3-ից 6 ամիս	28,800,000	-	480.0	-

11 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	16,655,422	-
Բաժնային գործիքներ		
- Գնանշված կորպորատիվ բաժնետոմսեր	1,622,385	119,951
- Չգնանշված կորպորատիվ բաժնետոմսեր սկզբնական արժեքով	35,966	35,966
	18,313,773	155,917

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չգնանշված բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների և ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Բացի այդ, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում է իրական արժեքի լայն տիրույթ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

12 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	7,532,432	-
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	190,078	-
	7,722,510	-

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ պայմանագրային կողմ, որի հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 4,513,741 հազար դրամ (2015թ-ին՝ զրո):

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերաբերում են խոշոր հայկական բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին: Այս գումարները ժամկետաց կամ արժեզրկված չեն:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված ակտիվների (Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր) իրական արժեքը կազմում է 7,976,518 հազար դրամ (2015թ-ին՝ նման ակտիվներ չկային):

13 Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	3,480,837
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր	353,392	210,456
	353,392	3,691,293
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	384,953
	-	384,953

Բանկն իրականացնում է արժեթղթերի փոխատվությամբ տրամադրման և արժեթղթերի վաճառքի գործարքներ հետզնման պայմանագրերի շրջանակներում և արժեթղթերի գնման գործարքներ՝ վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակներում:

Հետզնման պայմանագրերի շրջանակներում որպես փոխատվություն տրամադրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրանց դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել այս ֆինանսական ակտիվները, եթե նույնիսկ Բանկը կատարում է իր բոլոր պարտականությունները, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի գործողության ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և հատույցները և,

այդ իսկ պատճառով, չի ապահանջել դրանք: Այս արժեթղթերը ներկայացվում են որպես «վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված»: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն:

Այս գործարքներն իրականացվում են վարկավորման, արժեթղթերի որպես փոխատվություն ստանալու և տրամադրելու ստանդարտ գործառնությունների համար բնորոշ պայմաններով:

(ա) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների վերադասակարգում

2016թ. դեկտեմբերի 15-ին որոշ ներդրումներ, որոնք Բանկը մտադիր չէր պահել մինչև մարման ժամկետը, այն վերադասակարգել է որպես վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ: Վերադասակարգված ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են ՀՀ կառավարության արժեթղթեր:

Բանկը չի կարող դասակարգել ներդրումները որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող 2016թ. դեկտեմբերի 31-ն հաջորդող երկու տարեկան ժամանակաշրջանների ընթացքում:

14 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	190,265,331	33,535,886
Անհատներին տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	14,059,902	14,555,519
Էքսպրես վարկեր	5,506,676	6,963,667
Ոսկու գրավով վարկեր	4,799,332	4,624,589
Հիփոթեքային վարկեր	3,225,789	2,983,855
Գյուղատնտեսական վարկեր	319,846	316,963
Ավտովարկեր	121,242	282,991
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	29,727,584
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	218,298,118	63,263,470
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,261,121)	(2,562,573)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	217,036,997	60,700,897

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեկզբի դրությամբ	1,987,664	574,909	2,562,573
Զուտ (վերականգնում) ծախս	(916,386)	2,455,397	1,539,011
Դուրսգրումներ	(756,137)	(2,084,326)	(2,840,463)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	315,141	945,980	1,261,121

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	1,280,446	290,554	1,571,000
Զուտ ծախս	592,137	886,280	1,478,417
Դուրսգրումներ (վերականգնումներ)	115,081	(601,925)	(486,844)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	1,987,664	574,909	2,562,573

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	183,822,811	60,895	183,761,916	0.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,715,209	10,390	1,704,819	0.6%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	2,216,224	21,702	2,194,522	1.0%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	2,511,087	222,154	2,288,933	8.8%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	6,442,520	254,246	6,188,274	3.9%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	190,265,331	315,141	189,950,190	0.2%
Անհատներին տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	12,573,045	67,586	12,505,459	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	378,085	53,567	324,518	14.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	365,224	79,346	285,878	21.7%
- 91-180 օր ժամկետանց	476,874	186,387	290,487	39.1%
- 181-360 օր ժամկետանց	242,065	143,929	98,136	59.5%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	24,609	24,609	-	100.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	14,059,902	555,424	13,504,478	4.0%
Էքսպրես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	5,152,056	47,481	5,104,575	0.9%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	150,307	52,396	97,911	34.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	179,661	152,563	27,098	84.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	13,085	13,085	-	100.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,567	11,567	-	100.0%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր	5,506,676	277,092	5,229,584	5.0%

«Անեյիթ Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման սահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման սահուստ %
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,668,787	5,761	4,663,026	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	60,297	4,918	55,379	8.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	53,518	9,890	43,628	18.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	10,818	3,061	7,757	28.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	5,912	2,528	3,384	42.8%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	4,799,332	26,158	4,773,174	0.5%
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,987,896	59,758	2,928,138	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,212	104	5,108	2.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	36,022	720	35,302	2.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	170,515	3,410	167,105	2.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	26,144	5,229	20,915	20.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,225,789	69,221	3,156,568	2.1%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	293,989	233	293,756	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,337	29	1,308	2.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	7,883	499	7,384	6.3%
- 91-180 օր ժամկետանց	5,445	942	4,503	17.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,192	10,672	520	95.4%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	319,846	12,375	307,471	3.9%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	114,598	171	114,427	0.1%
- 91-180 օր ժամկետանց	4,216	3,387	829	80.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	2,428	2,152	276	88.6%
Ընդամենը ավտովարկեր	121,242	5,710	115,532	4.7%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	945,980	27,086,807	3.4%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	218,298,118	1,261,121	217,036,997	0.6%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	20,653,927	206,780	20,447,147	1.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	11,575,087	1,528,461	10,046,626	13.2%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	701,777	123,594	578,183	17.6%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	582,016	122,260	459,756	21.0%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	23,079	6,569	16,510	28.5%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	12,881,959	1,780,884	11,101,075	13.8%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	33,535,886	1,987,664	31,548,222	5.9%
Անհատներին տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,833,750	55,335	13,778,415	0.4%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	174,092	20,891	153,201	12.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	173,720	31,270	142,450	18.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	159,787	47,936	111,851	30.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	110,411	56,310	54,101	51.0%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	103,759	85,793	17,966	82.7%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	14,555,519	297,535	14,257,984	2.0%
Էքսպրես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	6,708,300	13,417	6,694,883	0.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	114,660	22,932	91,728	20.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	132,889	66,443	66,446	50.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	5,306	5,306	-	100.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	2,512	2,512	-	100.0%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր	6,963,667	110,610	6,853,057	1.6%
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,451,861	6,470	4,445,391	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	27,447	2,196	25,251	8.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	6,563	919	5,644	14.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	29,722	8,917	20,805	30.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	108,996	70,842	38,154	65.0%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	4,624,589	89,344	4,535,245	1.9%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,906,088	58,546	2,847,542	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,716	394	19,322	2.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	414	8	406	1.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	45,440	909	44,531	2.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	5,130	1,283	3,847	25.0%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	7,067	2,474	4,593	35.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	2,983,855	63,614	2,920,241	2.1%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	296,672	351	296,321	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,384	126	7,258	1.7%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,267	57	1,210	4.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	3,469	624	2,845	18.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	8,171	4,004	4,167	49.0%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	316,963	5,162	311,801	1.6%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	240,860	251	240,609	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	13,277	13	13,264	0.1%
- 31-90 օր ժամկետանց	6,137	61	6,076	1.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	9,926	2,993	6,933	30.2%
- 181-360 օր ժամկետանց	12,791	5,326	7,465	41.6%
Ընդամենը ավտովարկեր	282,991	8,644	274,347	3.1%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	29,727,584	574,909	29,152,675	1.9%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	63,263,470	2,562,573	60,700,897	4.1%

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս՝ Բանկը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- նախորդ տարիների տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 0.6%,
- սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով կիրառվում է 20%-ից 40% զեղչ՝ գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում,
- գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 24 ամսով,
- արժեզրկումից կորուստ չի ակնկալվում Standard and Poor's գործակալության «Բ» վարկանիշով բանկերի երաշխավորություններով ապահովված վարկերի գծով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 1,899,502 հազար դրամով (2015թ-ին՝ կնվազի/կաճի 315,482 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է վարկի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,
- հիփոթեքային վարկերի համար վնասի գործակիցը կազմում է 2%:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա անհատներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 812,604 հազար դրամով (2015թ-ին՝ 874,580 հազար դրամ):

(գ) Գրավի և այլ ապահովության վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների (առանց արժեզրկման) վերաբերյալ՝ ըստ գրավի տեսակների:

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Բարձր իրացվելի ակտիվներ	160,955,877	271,567
Բանկերի երաշխավորություններ	12,518,007	-
Անշարժ գույք	7,659,242	17,502,561
Սարքավորումներ	1,460,468	1,419,518
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	421,498	145,415
Այլ գրավ	100,542	155,736
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	202,726	929,103
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	443,556	23,247
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	<u>183,761,916</u>	<u>20,447,147</u>
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	5,983,273	7,455,577
Սարքավորումներ	91,619	3,568,124
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	14,518	14,513
Այլ գրավ	9,859	21,001
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	86,685	40,564
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	2,320	1,296
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	<u>6,188,274</u>	<u>11,101,075</u>
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	<u>189,950,190</u>	<u>31,548,222</u>

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը: Անհատներից, այդ թվում ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից, ստացված հավաստումները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցների համարժեքներ և ավանդներ:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Սպառողական վարկերի համար հիմնականում որպես ապահովություն է ծառայում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ սպառողական վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի դիմաց գրավադրվում են ոսկյա զարդերը: Ոսկու գրավով վարկերի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հինք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման պահին և չի վերանայվել մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 2,415,310 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է անշարժ գույք (2015թ-ին՝ 3,350,833 հազար դրամ արժեքով անշարժ գույք և 315,154 հազար դրամ արժեքով այլ ակտիվներ):

	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Արժեզրկման գծով պահուստ հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	3,877,971	211,984
Ավելացումներ	2,415,310	-
Վաճառք	(3,129,233)	-
Արժեզրկման հակադարձում	-	(211,984)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	3,164,048	-

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iv) Ակտիվների փոխանցում

2016թ. դեկտեմբերին Բանկը վաճառել է 9,667,560 հազար դրամ (2015թ-ին՝ զրո) արժեքով իրավաբանական անձանց տրված ֆիքսված դրույքով վարկերի պորտֆելը: Բանկը որոշել է, որ գնորդին է փոխանցել ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և, որպես այդպիսին, ապաճանաչել է պորտֆելը:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	179,521,037	11,998,815
Արդյունաբերություն	4,961,861	7,740,546
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	2,670,437	5,151,983
Էներգետիկայի ոլորտ	998,181	2,268,929
Շինարարություն	648,570	520,202
Տրանսպորտ և կապ	598,425	2,589,712
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	262,469	402,462
Հանքարդյունաբերություն	261,859	554,341
Մպասարկման ոլորտ	143,567	486,155
Այլ	198,925	1,822,741
Անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	29,727,584
	218,298,118	63,263,470
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,261,121)	(2,562,573)
	217,036,997	60,700,897

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 56,915,518 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 63,263,470 հազար դրամ) տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,648,705 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 4,857,325 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություններ 17 և 20):

(զ) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հինգ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2015թ-ին՝ մեկ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 173,735,158 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 2,364,228 հազար դրամ):

(է) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 23-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	4,324,746	399,057	1,141,491	825,081	88,617	500,069	7,279,061
Ավելացումներ	-	57,409	20,378	34,683	5,146	54,524	172,140
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(271,430)	(70,099)	(82,781)	-	(21,008)	(445,318)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	622,763	255,957	671,897	430,828	68,663	232,061	2,282,169
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	80,749	8,870	101,125	61,547	6,437	30,883	289,611
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(229,301)	(63,798)	(76,390)	-	(20,814)	(390,303)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	3,621,234	149,510	382,546	360,998	18,663	291,455	4,824,406

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	4,321,924	388,263	1,246,110	741,643	88,617	436,792	7,223,349
Ավելացումներ	2,822	10,794	53,281	99,813	-	63,685	230,395
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(157,900)	(16,375)	-	(408)	(174,683)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	4,324,746	399,057	1,141,491	825,081	88,617	500,069	7,279,061
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	540,151	247,526	709,302	385,018	60,458	180,326	2,122,781
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	82,612	8,431	108,792	59,969	8,205	51,735	319,744
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(146,197)	(14,159)	-	-	(160,356)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	622,763	255,957	671,897	430,828	68,663	232,061	2,282,169
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	3,701,983	143,100	469,594	394,253	19,954	268,008	4,996,892
Առ 1 հունվարի 2015թ.	3,781,773	140,737	536,808	356,625	28,159	256,466	5,100,568

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

2014թ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը հանձնարարել է անկախ գնահատողին իրականացնել շենքերի իրական արժեքի գնահատում: Անկախ գնահատման արդյունքների համաձայն՝ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանել է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատումն իրականացվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությամբ:

Շենքերի իրական արժեքը դասվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտարկելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Հինք ընդունելով 2015-2016թթ. անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծությունը՝ ղեկավարությունը գտնում է, որ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Եթե վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,488,529 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 3,565,365 հազար դրամ):

16 Այլ ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	147,962	1,697,707
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	147,962	1,697,707
Բռնագանձված ակտիվներ	3,164,048	3,665,987
Կանխավճարներ	99,317	157,161
Նյութեր և պաշարներ	73,964	86,826
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,337,329	3,909,974
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,485,291	5,607,681

17 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	64,358,835	11,160,883
Գրավով ապահովված վարկեր վարկային կազմակերպություններից	1,884,368	1,508,032
Լորո հաշիվներ	469,985	2,038,166
Գրավով չապահովված վարկեր բանկերից	-	1,940,479
	66,713,188	16,647,560

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,881,411 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 1,505,912 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի համար (ծանոթագրություն 14):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ ունեն տեղաբաշխված երկու բանկ (2015թ-ին՝ մեկ բանկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 61,718,082 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 5,676,359 հազար դրամ):

18 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,428,223	-

2016թ. դեկտեմբերին Բանկը թողարկել է 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսեր, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2018թ. դեկտեմբերին:

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	3,263,909	5,601,657
- Իրավաբանական անձինք	6,028,965	2,288,231
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	47,746,185	41,555,425
- Իրավաբանական անձինք	110,484,399	3,615,452
	167,523,458	53,060,765

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ ունեն տեղաբաշխված երկու հաճախորդ (2015թ-ին՝ մեկ հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 107,562,751 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 1,995,446 հազար դրամ):

20 Այլ փոխառություններ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	3,197,765	3,860,125
Գրավով չապահովված վարկեր այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	64,799	172,985
	3,262,564	4,033,110

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,767,294 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 3,351,413 հազար դրամ) ծառայում են որպես ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություն 14):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի փոխառություններ կամ վարկեր (2015թ-ին՝ մեկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 3,860,125 հազար դրամ:

21 Այլ պարտավորություններ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	192,707	37,292
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	192,707	37,292
Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	214,490	185,786
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	158,289	81,835
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	172,210	50,625
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	544,989	318,246
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	737,696	355,538

22 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2015թ-ին՝ 273,926): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2015թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2016թ. ընթացքում թողարկվել է 405,511 սովորական բաժնետոմս (2015թ-ին՝ 37,600)՝ յուրաքանչյուրը 53,774 հազար դրամ արժեքով (2015թ-ին՝ անվանական արժեքով):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2016թ-ին և 2015թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

23 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար՝ սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու նպատակով: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից և տեսակից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման բաժինը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի էական ռիսկերին անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույթի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույթի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույթների, ժանկետայնության, արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույթների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույթների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2016թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,000,779	-	-	-	-	27,060,710	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	42,845	901,050	889,849	5,770,337	9,051,341	1,658,351	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,871	5,528	7,406	43,057	-	486,014	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	22,090,634	31,530,264	120,712,392	36,079,445	6,624,262	-	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	17,515	16,687	319,190	-	-	353,392
	32,862,639	32,454,357	121,626,334	42,212,029	15,675,603	29,205,075	274,036,037
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	23,966,430	11,362,913	29,335,127	1,221,027	357,706	469,985	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,244,051	40,431,010	95,574,650	5,785,051	1,488,696	-	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	358,187	34,768	667,317	1,937,573	264,719	-	3,262,564
	48,568,668	51,828,691	125,577,094	11,371,874	2,111,121	469,985	239,927,433
	(15,706,029)	(19,374,334)	(3,950,760)	30,840,155	13,564,482	28,735,090	34,108,604

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2015թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	14,309,284	14,309,284
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	155,917	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	40,913	4,768	10,110	58,901	2,513	489,135	606,340
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,004,906	3,287,499	6,167,243	37,895,644	8,345,605	-	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	51,669	177,801	400,358	1,250,318	2,196,100	-	4,076,246
	5,097,488	3,470,068	6,577,711	39,204,863	10,544,218	14,954,336	79,848,684
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,599,889	1,073,459	3,654,796	977,198	304,052	2,038,166	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի զեղված վճարվելիք գումարներ	300,150	-	-	-	-	-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21,208,438	9,813,576	17,537,840	3,126,427	1,374,484	-	53,060,765
Այլ փոխառություններ	437,338	434,611	1,598,645	1,249,143	313,373	-	4,033,110
	30,545,815	11,321,646	22,791,281	5,352,768	1,991,909	2,038,166	74,041,585
	(25,448,327)	(7,851,578)	(16,213,570)	33,852,095	8,552,309	12,916,170	5,807,099

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2016թ.			2015թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ						
- Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	4.8%	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14.1%	-	-	-	-	-
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.0%	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13.3%	9.1%	13.8%	17.6%	13.7%	11.8%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	10.0%	-	-	12.7%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	14.2%	5.9%	-	17.7%	7.2%	-
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8.5%	-	-	8.2%	7.3%	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	9.1%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	11.9%	6.2%	4.7%	16.2%	8.0%	5.6%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	6.5%	-	-	-	-
Այլ փոխառություններ	7.9%	-	-	8.4%	-	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի փոփոխության (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2016թ. ու 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	(40,574)	(204,457)
100 բկ զուգահեռ աճ	40,574	204,457

Ստորև ներկայացվում է սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2016թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2015թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	600,790	-
100 բկ զուգահեռ աճ	(600,790)	-

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների սպազա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,462,397	14,787,844	676,731	134,517	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	16,687,680	118,995	934	1,506,164*	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	382,444	160,482	526	4,424	547,876
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	55,753,769	160,681,305	558,196	43,727	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	353,392	-	-	-	353,392
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	42,903	66,470	4,904	33,685	147,962
Ընդամենը	95,405,095	175,815,096	1,241,291	1,722,517	274,183,999
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,347,518	63,343,737	14,053	7,880	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	50,202,990	115,636,039	1,591,884	92,545	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	3,197,765	64,799	-	-	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	182,722	9,722	263	-	192,707
Ընդամենը պարտավորություններ	56,930,995	181,482,520	1,606,200	100,425	240,120,140
Զուտ դիրքը	38,474,100	(5,667,424)	(364,909)	1,622,092	34,063,859

*Բաժնային ներդրում ռուսական ընկերությունում

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11,129,728	2,186,542	941,815	51,199	14,309,284
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	35,966	119,017	934	-	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	437,921	168,323	96	-	606,340
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,193,427	45,730,958	776,512	-	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	4,076,246	-	-	-	4,076,246
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	69,368	1,609,449	509	18,381	1,697,707
Ընդամենը	29,942,656	49,814,289	1,719,866	69,580	81,546,391
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	2,529,843	14,095,486	14,740	7,491	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,150	-	-	-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	15,497,366	35,826,792	1,718,000	18,607	53,060,765
Այլ փոխառություններ	3,860,125	172,985	-	-	4,033,110
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	28,561	8,521	210	-	37,292
Ընդամենը պարտավորություններ	22,216,045	50,103,784	1,732,950	26,098	74,078,877
Չուտ դիրքը	7,726,611	(289,495)	(13,084)	43,482	7,467,514

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է գուտ հիմունքով և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2016թ.	2015թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(566,742)	(28,950)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(36,491)	(1,308)

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևոյնը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջների հետ: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի Իրավաբանական, Հաշվապահական հաշվառման և Հարկային բաժինների կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափոր որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,849,590	11,896,132
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	77,106	-
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	18,313,773	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	547,876	606,340
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	217,036,997	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	353,392	4,076,246
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	147,962	1,697,707
Վարկային ռիսկին ենթարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	272,049,206	79,133,239

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում կատարած ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետզման և արժեթղթերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 14-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 25-ում:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր, որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է առավելագույն վարկային ռիսկի 10%-ը:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ մնանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են անանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետզման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են անանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզման, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարումնակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անբաժանված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	66,713,188	-	66,713,188	1,881,411	-	64,831,777
Այլ փոխառություններ	3,262,564	-	3,262,564	2,767,294	-	495,270
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	69,975,752	-	69,975,752	4,648,705	-	65,327,047

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	16,647,560		16,647,560	1,505,912	-	15,141,648
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,150	-	300,150	231,000	-	69,150
Այլ փոխառություններ	4,033,110	-	4,033,110	3,351,413	-	681,697
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	20,980,820	-	20,980,820	5,088,325	-	15,892,495

Բացի վերը նշվածից, բարձր իրացվելի ակտիվներով (որոնց իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է հաճախորդներին տրված վարկերի ընդհանուր գումարին) ապահովված հաճախորդներին տրված ընդհանուր վարկերի 74%-ի գծով կիրառելի են նմանատիպ հաշվանցման համաձայնագրեր 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (31 դեկտեմբերի 2015թ.՝ զրո):

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես քեսթերը» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների, պարտավորությունների ու վարկային պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղջված հոսքերը ֆինանսական ակտիվների, պարտավորությունների կամ վարկային պարտավորվածությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցլախանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,212,045	17,062,944	12,027,832	29,831,095	2,059,048	69,192,964	66,713,188
Հաճախողների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17,627,286	8,254,758	42,314,536	98,361,334	10,449,384	177,007,298	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	78,640	78,640	2,576,981	2,734,261	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,900	313,249	121,810	774,336	2,824,487	4,083,782	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	98,603	-	-	-	-	98,603	192,707
Ածանցյալ պարտավորություններ							
- Ներհոսք	-	-	28,800,000	-	-	28,800,000	28,800,000
- Արտահոսք	-	-	(28,861,386)	-	-	(28,861,386)	(28,861,386)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	25,987,834	25,630,951	54,481,432	129,045,405	17,909,900	253,055,522	240,058,754
Վարկային պարտավորվածություններ	2,334,608	-	-	-	-	2,334,608	-

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	7,828,892	2,959,847	1,135,955	3,870,833	1,691,835	17,487,362	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,746	-	-	-	-	300,746	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,694,662	8,660,928	10,229,534	18,852,100	7,305,833	57,743,057	53,060,765
Այլ փոխառություններ	79,873	359,358	506,214	1,703,335	1,789,422	4,438,202	4,033,110
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	37,292	-	-	-	-	37,292	37,292
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	20,941,465	11,980,133	11,871,703	24,426,268	10,787,090	80,006,659	74,078,877
Վարկային պարտավորվածություններ	2,076,507	-	-	-	-	2,076,507	-

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	7,179,226	6,113,011
1-ից 3 ամիս ժամկետով	5,663,451	3,070,615
3-ից 6 ամիս ժամկետով	10,833,221	9,328,685
6-ից 12 ամիս ժամկետով	16,728,214	17,345,580
1-ից 5 տարի ժամկետով	6,031,254	4,415,929
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	1,310,819	1,281,604
	47,746,185	41,555,424

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,061,489	-	-	-	-	-	-	30,061,489
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	77,106	-	-	-	-	77,106
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	-	42,845	1,790,899	5,770,337	9,051,341	1,658,351	-	18,313,773
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,960	3,623	12,934	43,057	-	477,302	-	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,195,126	18,161,981	152,242,655	36,079,445	6,624,262	-	733,528	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	34,202	319,190	-	-	-	353,392
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	30,444	-	-	-	-	-	30,444
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,824,406	-	4,824,406
Այլ ակտիվներ	50,897	131,177	65,205	-	-	3,238,012	-	3,485,291
Ընդամենը ակտիվներ	41,040,982	18,370,070	154,223,001	42,212,029	15,675,603	10,198,071	733,528	282,453,284
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	61,386	-	-	-	-	61,386
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,169,031	16,267,384	40,698,040	1,221,027	357,706	-	-	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	16,711,032	7,533,019	136,005,660	5,785,051	1,488,696	-	-	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,819	308,368	702,085	1,937,573	264,719	-	-	3,262,564
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	604,942	-	604,942
Այլ պարտավորություններ	263,688	-	379,904	94,104	-	-	-	737,696
Ընդամենը պարտավորություններ	25,193,570	24,108,771	177,847,075	11,465,978	2,111,121	604,942	-	241,331,457
Չուտ դիրքը	15,847,412	(5,738,701)	(23,624,074)	30,746,051	13,564,482	9,593,129	733,528	41,121,827

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,309,284	-	-	-	-	-	-	14,309,284
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	-	-	-	-	-	155,917	-	155,917
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7,023	38,513	14,878	58,901	2,513	484,512	-	606,340
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,965,751	2,629,133	9,454,742	37,895,644	8,345,605	-	410,022	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	5,945	45,724	578,159	1,250,318	2,196,100	-	-	4,076,246
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	112,021	-	-	-	-	-	112,021
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,996,892	-	4,996,892
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	202,773	-	202,773
Այլ ակտիվներ	1,744,793	-	110,075	-	-	3,752,813	-	5,607,681
Ընդամենը ակտիվներ	18,032,796	2,825,391	10,157,854	39,204,863	10,544,218	9,592,907	410,022	90,768,051
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	7,784,194	2,853,861	4,728,255	977,198	304,052	-	-	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,150	-	-	-	-	-	-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,670,448	8,537,990	27,351,416	3,126,427	1,374,484	-	-	53,060,765
Այլ փոխառություններ	88,364	348,975	2,033,255	1,249,143	313,373	-	-	4,033,110
Այլ պարտավորություններ	82,975	-	272,563	-	-	-	-	355,538
Ընդամենը պարտավորություններ	20,926,131	11,740,826	34,385,489	5,352,768	1,991,909	-	-	74,397,123
Զուտ դիրքը	(2,893,335)	(8,915,435)	(24,227,635)	33,852,095	8,552,309	9,592,907	410,022	16,370,928

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև ներկայացված են բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցության ցուցանիշները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2016թ. Աուդիտ չանցած	2015թ. Աուդիտ չանցած
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	530.1%	176.9%
Միջինը դեկտեմբեր ամսվա համար	360.8%	168.2%

Վերը նշված հարաբերակցությանն օգտագործվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

24 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2015թ-ին՝ 12%): 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած	2015թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	36,380,518	16,998,654
Նվազեցումներ	(3,415,529)	(3,649,208)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	32,964,989	13,349,446
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	2,542,709	237,475
Նվազեցումներ	-	(156,499)
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	2,542,709	80,976
Ընդամենը կապիտալ	35,507,698	13,430,422
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	108,111,468	88,160,593
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	32.8%	15.2%

Ուսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Բանկն իր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը վերահսկում է նաև համաձայն Բազել III կանոնակարգի:

25 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման մույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	696,646	636,579
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	741,950	690,126
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	896,012	749,802
	2,334,608	2,076,507

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային պարտավորվածությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածությունների մեծամասնությունն իրենց չի ներկայացնում միանշանակ պարտավորվածություն Բանկի կողմից:

26 Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	58,665	60,344
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	105,600	105,600
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	96,800	123,200
	261,065	289,144

Բանկը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը որպես կանոն կազմում է հինգից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Այս վարձակալություններից ոչ մեկը պայմանական վարձավճար չի ներառում:

27 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի Բանկերս Բլանկետ Բոնդ (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(գ) Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Դեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում այրն. Վարդան Գիլանյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի կազմում հանրությանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	93,464	96,504
Վարչության անդամներ	391,949	415,407
	485,413	511,911

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված վարկեր (համախառն)	131,950	10.4%	177,719	11.5%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(1,276)		(2,894)	
Ստացված ավանդներ	429,508	5.8%	358,960	8.5%

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում ներառված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	14,562	17,361
Տոկոսային ծախս	(25,081)	(32,631)

(զ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,241	-	109,444	-	-	-	158,685
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	2,256	18.0%	2,256
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Ստացված ավանդներ	1,161,843	6.0%	-	-	-	-	1,161,843
- Լորտ հաշիվներ	137,056	-	16,071	-	-	-	153,127
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ժամկետային ավանդներ	314,578	2.0%	-	-	215,872	6.6%	530,450
- Ընթացիկ հաշիվներ	848	-	-	-	1,863	-	2,711
Թողարկված պարտաքային արժեթղթեր	85,619	6.5%	242,677	6.5%	3,691	6.5%	331,987
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	3,113	-	3,113
Տոկոսային ծախս	(146,037)	-	(864)	-	(15,980)	-	(162,881)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	87	-	7,012	-	327	-	7,426

«Անեյք Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված են 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
			վերահսկողության ներքո գտնվող				
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	46,720	-	-	-	46,720
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	1,503	18.0%	1,503
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Ստացված ավանդներ	1,161,000	7.0%	1,051,589	7.0%	-	-	2,212,589
- Լոյո հաշիվներ	1,985,139	-	12,130	-	-	-	1,997,269
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	96,806	8.5%	96,806
- Ընթացիկ հաշիվներ	5,420	-	-	-	161,773	-	167,193
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	929	-	929
Տոկոսային ծախս	(260,780)	-	-	-	(3,270)	-	(264,050)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-	-	12,700	-	704	-	13,404

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի: Այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

29 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները հիմնված են շուկայում գնանշված գների կամ դիվերների գնանշված գների վրա: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է գնահատման այլ մեթոդ:

Գնահատման մեթոդի նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է այն գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, մասնատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 35,966 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

(ա) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները մասնատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ մասնատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	77,106	77,106
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(61,386)	(61,386)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	16,655,422	16,655,422
- Բաժնային գործիքներ	1,622,385	-	1,622,385
	1,622,385	16,671,142	18,293,527

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	
- Բաժնային գործիքներ	119,951
	119,951

30 Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2017թ. հունվարին Բանկի կողմից 2016թ-ին թողարկված 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսերը ցուցակվել են «ՆԱՍԴԱԶ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

2017թ. փետրվարին և մարտին Բանկը թողարկել է պարտատոմսերի երկրորդ և երրորդ տրանշերը՝ համապատասխանաբար 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար և 1,000,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով: